

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugos-
lavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 100—
za pol leta 55—
za četrt leta 30—
za en mesec 10—
Za izposojnino celotnega K 140—
Sebojna izdaja:
za celo leto K 20—
za izposojnino 75—

SLOVENE

Inserati:
Enostopna petstversta (59 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)
za enkrat po K 2—
uredni razglas, poslana
itd. po K 3—
Pri naročilu nad 10 objav
popust.
Najmanjši oglas 59/8 mm K 6—
Izhaja vsak dan izvenredni po-
nedeljek in dan po prazniku,
ob 5. uri jutraj.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/II.
Rekopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma ne so
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, uprava. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
Ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 349 za oglase,
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, boan.-buro, 7583.

Jadransko vprašanje.

Pariz, dne 28. januarja 1920.

To, kar imenujemo jadransko vprašanje, v resnici ni jadransko vprašanje, ampak — pars pro toto — vprašanje Sredozemskega morja.

Sredozemsko morje leži med tremi kontinenti in ima najugodnejše podnebje. Nadalje ima toliko zalivov (Egejsko morje, Jadransko morje, Tirensko morje), da veže velik del evropske obale ne samo z vso severno Afriko, ampak po morski ožini Gibraltar tudi z velikim Oceanom. Vprašanje Sredozemskega morja je bilo vprašanje starega rimskega imperia. Saj rimski imperij ni bil drugega kakor nadvlada nad vsem Sredozemskim morjem.

To vprašanje rimskega imperia je bilo apert danes na dan. Nositeljica te ideje je Italija. Priznati je treba, da ako naj bi bilo res celo Sredozemsko morje pod eno supremacijo je Italija po svoji legi poklicana zato. Ampak Sredozemsko morje je ravno morje sredi raznih ozemelj in naj ostane skupno vsem.

Li res Italija teži po nadvladi nad Sredozemskim morjem? Poglejmo! Italijanska politika ima vertikalno in horizontalno smer.

Vertikalna smer je jasna. Italija, Sicilija, Tripolis in seveda vmes Tunis in Malta.

Horizontalna smer: vzhodna obala (Adrije, Istrica, Dalmacija, Albanija), Italija, Sardinija, Korsika.

Ako se ta politika posreči, je v bistvu stari rimski imperij vstvarjen.

Pri potegnitvi horizontalne črte mora Italija začeti na Balkanskem polotoku, ne pa na Korsiki. V to jo je prisilil razvoj zgodovine, kajti Jugoslavija je slabša kot Francija. Proti poznejšemu boju z Anglijo in Francijo si mora Italija na vsak način zagotoviti svoj hrbet v Jadranu, in to sigurnost si hoče Italija na ta način ustvariti, da zavladava absolutno in brezpogojno nad vsem Jadranom. V tem tiči jedro jadranskega vprašanja in karkoli govorijo Italijani o svojih sentimentalnih razlogih glede Trsta, Reke itd., je to samo prijetna pretveza in dobrodošlo sredstvo za dosego cilja, nikakor pa ne cilj samo po sebi za Italijo.

Jadransko vprašanje je torej v sedanjem štadiju zgodovine ona oblika, v kateri se pojavlja vedno pereče vprašanje Sredozemskega morja. Vsled tega je svetovnega značaja. Tega se dobro zavedajo vesele.

Clemenceau je v svojem govoru 28. decembra povdarjal, da je sporazum v jadranskem vprašanju bistveni del sedanje svetovne mirovne konference. Amerika, Anglija in Francija so v svoji spomenici, ki so jo izročili 13. decembra ital. ministru

Scialoja izjavili, da je mir Evrope in celega sveta odvisen od dobre rešitve jadranskega vprašanja.

Sedaj je stavljen naši državi ultimatum. Vsak ultimatum pomenja nastavev noža na prsi in tak trenutek je vedno resen, ker gre za življenje in smrt. Kako je prišlo do ultimata? Treba je podati kratek pregled zadnjih dogodkov.

Po odstopu Orlanda je Tittoni v avgustu 1919 napravil novi poizkus za rešitev jadranskega problema in sicer na ta način, da bi mogel priti do sporazuma z Ameriko. Orlando je bil namreč napravil s svojo politiko popoln fiasko, kajti Wilson je pretenzije Italije v svoji spomenici (objavljeni 30. aprila 1919) pred celim svetom ožigosal.

Po večmesečnih pogajanjih je prišlo med Italijo in Ameriko v sledečih šestih točkah do sporazuma:

1. Wilson je pristal na to, da se v Istri Italiji še priklupi vzhodno od njegove črte okraj Albana in da se vstvari etat tampon: neodvisna država Reka, ki bi obsegala 900.000 Jugoslovani in 40.000 Italijani. Nadalje da se demilitarizira ozemlje Jesenice.

2. Etat tampon naj ostane stalno pod suvereniteto društva narodov in plebiscit naj se nikdar ne izvrši.

3. Zadar naj bo sicer v carinski zvezi z Jugoslavijo, sicer pa pod suvereniteto društva narodov.

4. Trije jadranski otoki Pelagruž, Vis, Lošinj, naj pridejo pod italijansko suvereniteto, toda Jugoslovonom na Visu mora biti garantirana avtonomija.

5. Društvo narodov bo izročilo mandat uprave nad Albanijo Italiji.

6. Valona z ozadjem pride pod suvereniteto Italije.

Italija pa ni bila zadovoljna s temi koncesijami Amerike in je zahtevala sledeče koncesije:

1. Diplomatično zastopstvo Zadra naj se izroči Italiji.

2. Mesto Reka naj se izloči kot corpus separatum iz Etat tampon.

3. Med Reko in med italijansko Istro naj se ustvari nepretrgana vez italijanske posesti na ta način, da se opek pas od Voloske do Reke ob morju priklupi Italiji.

4. Otok Lagosta naj pride pod Italijo.

Te nove zahteve so naletele pri antantni na odločen odpor. In ta svoj odpor so formulirale Amerika, Anglija in Francija v spomenici, ki so jo izročile 13. decembra 1919 ital. ministru Scialoja.

Ta spomenica je zgodovinski moment za Jugoslavijo.

Vesile konstatirajo v tej spomenici, da že one koncesije, katerim je privolila Amerika, vsebujejo za Jugoslavijo tekočo

kršitev njenih naravnih pravic. Kajti, kljub vsem geografičnim, stratežičnim, ekonomskim momentom, ki jih pretendira Italija, je treba pomisliti, da pride 400.000 Jugoslovani pod Italijo.

Nove zahteve Italije, tako pravi spomenica, nič ni drugega kakor gola neutemeljena aneksija izrazitega jugoslovanskega ozemlja, za katero aneksijo ne govori nobeni razlogi. Predvsem ne stratežični razlogi, kajti Italija ima ključ Jadranskega morja v svojih rokah s tem, da poseduje Trst, Pulj, Lošinj, s katerim zapre reški zaliv, Pelagruž in Vis, s katerim obvlada vse dalmatinske luke in nadalje še Valono. To pomeni stratežično nadvlado Italije na Jadranu izključuje vsako možnost napada od strani Jugoslavije. Nadalje demilitarizacija Etat tampona in ozemlja Jesenice. Spomenica povdarja, da je zahteva proti ozkemu traku ozemlja od Voloske do Reke naravnost udarec v obraz vsaki pametni ekonomski in teritorialni politiki. Kajti s tem bi se Etat tampon na smešen način odrezal od svoje morske obale.

Tako je stalo jadransko vprašanje do začetka januarja tega leta. A zdaj je prišel naenkrat popoln preobrat. Ta preobrat pomeni, da ste Anglija in Francija se ločili od Amerike ter zapustili svoje dosedanje stališče. Ta obrat se jasno zrcali v predlogu, ki ga je izročil Lloyd George 14. januarja jugoslovanski delegaciji. Vzrok tega preobrata nam dozdaj še ni jasen. Morda so se Italija, Anglija in Francija pogodile v kolonialnih vprašanjih in račun za to naj bi plačali mi Jugoslovani.

V čem obstoji preobrat? Lloyd George predlaga sledeče:

1. Etat tampon naj se ne vstvari. Namesto njega pa naj nastane čisto majhna nova država Reka, kot corpus separatum z italijanskim zunanjim zastopstvom. To seveda je koncesija Italiji, ker se je namreč Italija zbal, da bi s časom v Etat tampon 200.000 Jugoslovani absorbirali 40.000 Italijani.

2. Italija naj dobi opek pas ozemlja od Voloske do Reke, ki bi bil semtertja samo nekaj metrov širok.

3. Italija naj dobi še 60.000 Jugoslovani vzhodno Wilsonove črte, približno v okolici Senožece.

4. Zadar naj bo neodvisna država z ital. zunanjim zastopstvom.

5. Italija naj dobi tri jadranske otoke Lošinj, Pelagruž in Vis, a vsi ostali otoki se morajo demilitarizirati.

Da bi se te nove zahteve Italije Jugoslovonom bolj prikupile, se ponudi kot

6. odkodnino Jugoslaviji severno Albanijo s Skadrom. Namen je popolnoma prozoren. Italija je računala, da bodo Srbi šli v to zanjko ter se zavzeli za Skader,

dočim bi Slovenci in Hrvati morali plačati to kupčijo. S tem bi se napravila zagvozda med Srbi na eni strani in med Slovenci in Hrvati na drugi strani.

Jugoslovanska diplomacija je bila v tem kritičnem trenutku kos svoji nalogi. Že celo leto je bilo jadransko vprašanje nevarna preizkušnja jugoslovanske diplomacije, a zgodovina bo morala potrditi, da vsaj ni padla v one napake, ki jih je zažrešila italijanska diplomacija, ki se je odlikovala ves čas po svojih nervoznih skokih.

Dne 20. januarja je dala jugoslovanska delegacija svoje protipredloge.

1. Odbila je zunanje zastopstvo Italijanov za Reko in za Zader.

2. Upravo reške luke je zahtevala za jugoslovansko državo.

3. Sušak in luka Baroš naj pride pod jugoslovansko suvereniteto.

4. Vsako koncesijo glede ozemlja vzhodno od Wilsonove črte je odklonila. Posebno pa zahtevo Italijanov po ozkem traku od Voloske do Reke.

5. Glede Albanije je predlagala, neodvisnost Albanije z lokalno avtonomno vlado brez vsake tuje invencije. Gotovo je to smešna ironija, da zdaj varuje Jugoslavija neodvisnost Albanije proti veselem.

6. Demilitarizacija otokov bi dovolila samo pod pogojem, da ostane Vis jugoslovanski.

7. Glede varstva minoritet je zahtevala, pariteto za Slovence, ki bi ostali pod Italijo, kakor za Italijane, ki bi prišli pod Jugoslavijo.

8. Zahteva gotovi del avstrijske vojne mornarice.

Na to se je zgodilo nekaj, česar nihče ni pričakoval. Anglija in Francija ste dali Jugoslaviji ultimatum, da mora brezpogojno sprejeti kompromisni predlog Lloyd Georgea, sicer bi se uveljavil londonski pakt.

Toda zdaj se je zgodilo nekaj, kar Lloyd George in Clemenceau gotovo nista pričakovala. Desavuirala ju je francoska javnost. Spoznala je namreč, da ta ultimatum ne drži. Jugoslovonom se namreč ni dala možnost, za obravnavanja, njih se sploh nikdar ni vprašalo. Ultimatum je bila edina oblika, v kateri se je razpravljalo z Jugoslovani. Da ta oblika ni primerna, je vsem jasno. Ta ultimatum je zelo podoben onemu ultimatu, ki ga je stavila Avstrija leta 1914. Srbiji. Jasno je tudi celumu svetu, da Lloyd George in Clemenceau ne moreta uresničiti svoje grožnje glede londonskega pakta. Kaj pomeni londonski pakt? Dobesedno nič manj in nič več kakor, da mirovna konferenca zadavi oficijelno našo mlado državo. Jasno je, da bi se s tem vse doseglo, samo

LISTEK.

Cerkvene razmere v dobi komunizma na Ogrskem.

Poročča Peter Sinther iz D. J. — Prevel dr. Cukala.

(Konec.)

Komunistični trik.

Seveda za časa diktature proletarijata se iz komunističnega časopisja, ki je smelo edino izhajati, ni ničesar zvedelo o vseh teh ogabnih grozovitostih ogrskega boljševizma! Zato še sedaj marsikdo krsti tozadevna poročila za bajke, a na žalost so jih sodnijska poizvedovanja ugotovila kot resnična dejstva!

Komunistična šola.

Ravno tako resnično dejstvo je tudi razlaganje seksualnega vprašanja kot važnega predmeta v šolah in poašnjevanje seksualnih pojavov s kinopredstavami za ljudske šolarje! Samo dva zgleda, da se ugotovi, kak duh je vel v teh šolah.

Otrok je bil vprašan: »Sodrug, kaj storiš po kosilu?« Odgovor: »Poljubim roko svojim staršem in se jim zahvalim za kosilo!« Učitelj: »Tega ni treba. d o l z -

nost staršev je, da te prežive, zato jim ne gre nobena zahvala!«

Drugi zgled: »Otroci nimajo nobenih dolžnosti do staršev, ker se imajo za svoj obstanek zahvaliti le meseni sli staršev, nasprotno pa morajo skrbeti starši za otroke!« Ni treba posebej povdarjati, da bo ta generacija ogrske mladine prizadela še marsikatero bridko uro staršem, duhovnikom in učiteljem! Dejstvo je tudi, da so pripadali tako duševni voditelji kot krvniki ogrskega komunizma po pretežni večini izvoljenemu (judovskemu) ljudstvu!

Ogrski episkopat.

Ogrskim škofom se je očitalo, da so pustili v teh strašnih dneh svoje duhovnike na cedilu, ter da so molčali tedaj, ko bi na vsak način morali izpregovoriti odločno besedo. Toda ali jim je bilo sploh mogoče izpregovoriti? Čemu naj bi dajali duhovnikom primernih navodil, ko se je vsak trenutek menjavala situacija in je prinašal vsak dan nove probleme, do katerih je moralo duhovništvo takoj in po lastni razsodnosti zavzeti stališče. Prosluli Pogany, židovski poverjenik ljudstva, in kolikor poznato tudi morilec Tiszov, je hujskajočim zatrjeval: »Vsaka škofijska rezidenca, vsak plemiški grad in vsako župnišče je za sebe trdnjava protirevolucije!« Vsako občevarje škofov z du-

hovništvom se je le preskrbno kontroliralo, telefone so škofom izločili in pošto so jim odpirali! Ni je bilo tiskarne, ki bi se drznila natisniti škofov pastirski list. Še manj se je dalo opraviti s kakim posredovanjem pri vladi, pri tisti vladi, ki je imela edini cilj, da uniči tisto buržoazijo (meščanstvo), za katere glavne zastopnike so pri vladi veljali: cerkev in duhovništvo! Škofje niso imeli nobene prilike spraviti v roke duhovništva kakšna primerna navodila!

Katoliški tisek.

Ob tej priliki naj spregovorim tudi o katoliškem tisku. Največje literarno podjetje dežele Ogrske je društvo sv. Štefana z najmodernejšimi tiskarskimi stroji, z največjim založništvom in s primernim knjigotvorništvom. Celo podjetje je postalo žrtev besne »socializacije«. Tiskarna je tiskala le komunistične stvari, knjigotvornica se je prelevila v centralo »najnovejših« literarnih fabrikatov. Vse, kar nosi ime katoliške literature, izvzeto ni bilo niti sv. pismo niti šolski katekizem, se je zaseglo in — uničilo! Po tem »prehodu« katoliške literature »skozi rdeče morje« ni bilo ob pričetku šolskega leta, meseca septembra nobene veroučne knjige, ki bi jo dal otroku v roke! To »socializacija« je vsilil Kuhn-Kohn-ov boljševi-

zem ob istem času, ko se je moralo tri nedelje zaporedoma po vseh cerkvenih prižnicah razglaševati: da je v republiki sovjetov zagotovljena popolna verska svoboda, ki dovoljuje vsakemu živeti po lastnem prepričanju! . . .

Likvidatorji.

Končno še ena beseda o likvidatorjih. Vsaka »bivša« redovniška naselbina je dobila svojega »likvidatorja« ali »oskrbnika«, ki je imel nalog prevzeti ves inventar in greniti življenje tistim redkim redovnikom, ki se še niso ločili od svoje celice in tako dolgo, da izginejo! Po večini so bili ti oskrbniki neuki obrtniki, pa preizkušeni komunisti, ki so dobili ta mesta kot nagrado za »komunistične zasluge«. Poznal sem »oskrbnika«, ki je tekal ves dan s samokresom okoli, še pri kosilu je ležal neizogibni samokres poleg krožnika na mizi! Drugi je nosil poleg nabitega samokresa, še bodalo in mogočno ročno granato za pasom, tretji — bil je norec — ni nikoli drugače govoril s »sumljivimi duhovniki« (rabil je za duhovnike isti surovi izraz kot socialisti), kakor da jih je prisilil, da so se postavili 20 korakov od njega ob samostanski zid, ter meril na nje z nabitim samokresom, dokler je trajala avdijenca! Nobeden teh nadzornikov pa ni pozabil, da je nastopil

eno ne; bodoči evropski mir. Nadalje ultimatum ni bil na mestu, ker bi, čeprav bi Jugoslavija pristala na ultimatum, to ne bil svobodni obojestranski sporazum, ampak rezultat grožnje od strani močnejših.

Toda ta politika je bila oficijelno de-savuirana tudi od Amerike. Zastopniki Amerike v Washingtonu in v Parizu so namreč razglasili, da Amerika ni spre-menila svojega stališča in da nima ničesar opraviti s politiko Lloyd Georgea in Clemenceaua v jadranskem vprašanju. S tem je podan kratak zgodovinski razvoj tega svetovnega vprašanja do današnjega dne.

Za svobodo!

Svoboda! Svobodni Jugoslavlani! Kolikokrat smo slišali te krilate besede, izgovorjene v ognju in navdušenju pred letom dni! Najširša svoboda se je obetala — in lahko verni so verjeli! — Pisec teh vrst si tega pač ne more očitati. Veselil se je narodne svobode, toda gotovi znaki in zgodovina politike ga je napolnjevala z neko tesnobo.

Živela ententa — je odmevalo po ulici, meni pa je prišla na misel ona pesem Notranjcev:

Trije kovači — postopači
lumpje so bili — vsi trije,
So mi dekile zakovali,
da ne morem prit' do nje.

Vsi so se borili za »svobodo« kapitalizma, — lahko verni so jim verjeli — pravo svobodo so pa zakovali, da ne more svet do nje. Dreibus ali ententa — pri obeh je ostudni kapitalizem narisal na svoj bojni ščit — boginjo svobode — da je varal in pridobival pristašev.

Deklica — svoboda, kako so te zakovali naši »osvoboditelji« v solčnem Primorju. Najlepše kraje, najrazboritejši del našega naroda so zakovali v suženjske verige oni, ki so prišli v imenu »svobode«! Duhovnikom nastavlja revolucije, ko hočejo v materinščini oznanjati evangelij, nauk o pravi človeški svobodi; šole zapirajo v imenu te »svobode« in v istem imenu zapirajo v ječe cvet našega naroda — Ah pesimizem, kako grdo si se uresničil —!

»Svobodni Jugoslavlani« — je užigajoče odmevalo one dni raz balkona deželne dvorca —! Pa zopet mi je prihajala na misel, nadležna misel: So mi dekile zakovali, da ne morem prit' do nje!

Bal sem se jo takrat izreči, ker v onih dneh bi se bilo zdelo, da je to greh, da je izdajstvo! Pa sem molčal in klical »Živjo« — notri pa je odmevalo: So mi dekile zakovali, da ne morem prit' do nje! —

Pa sem se vprašal: Duša jugoslovanska, svobodni sin svobodne matere, zakaj si ti poraja pesimizem? Pa je odgovoril nek demon v notranjini: »Ti, jaz ne zapam gotovim svobodoljubom — kadar ti pojo o svobodi, takrat mislijo na usuznjene resnice in pravice — svobodomislci poznajo najmanj svobode; — največ tiranstva se je zvršilo v imenu svobode — O ti demon, zakaj si imel prav?! Ali si vedel naprej, da bodo svobodne Jugoslovane zapirali radi svobodnega prepričanja? Ali si gledal Marinčka že takrat v novo-meški ječi? Ali si videl že takrat kršćanske delavce, kako jih danes mečejo nemškutarski demokrati iz služb? Ali se vedel naprej, da bo največji Jugoslovanski uradnik prepovedal stanovsko zborovanje? Ali si videl naprej ta prizor: V Belgradu, se pred kraljevo hišo zbira republikanska stranka, ki jo nosijo na ramah nekdanji ministri — v Sloveniji pa preganjajo republikance celo tam, kjer jih ni! Ah ti demon, ali si videl pred seboj že takrat, kako bodo gonili svobodne kmetske može pred paragraf, ker bodo kritizirali nezdravo upravo? Ah ti demon, ali si morda že vedel, kako bodo obsodili Gnidovca radi besed, radi katerih bi nekda v sužnosti

za pristašce sedaj »raj na zemlji« in »i je temu primerno uredil svoje »samostansko« življenje. Če se mora Fabru na čast priznati, da od zaseženega cerkvenega premoženja ni izginil niti vinar, so bili pa njegovi tovariši pri vladi zgolj ničvedni subjekti, ki so diskreditirali »visoke cilje« diktature sovjetov noter do kosti! Če so se temu pridružile še druge nerednosti, tedaj se je reklo: molči, zoper »nadkomuniste« ne opraviš ničesar! Navadnega komunističnega »likvidatorja« v »domu akademikih študentov« — to je bil nekdanji jezuitski kolegi — so sicer radi surovega posilstva neke študentovke odstavili od »službe«, a njegov šef v VIII. okraju Budimpešte, ki je zakrivil isti ogabni delikt, dasi bolj rafinirano — je »likvidiral« naprej! — Toliko očividci!

Umor, nasilje, brezkončne duševne muke označujejo šestmesečno diktaturo sovjetov v Marjinem kraljestvu na Ogrskem. Duhovništvo in ljudstvo je to preskušnjeno po ogromni večini prestalo sijajno. Kako različna je teorija o komunističnem raju na zemlji — od resnice!

niti komar ne bil kihnil —?! Ti demon, ali si že takrat morda slutil, da bode »demokratski« absolutist razganjal naše »svobodno izvoljene občinske može? Ali si že takrat gledal sedanjo Slovenijo, ki jo osrečuje samodržstvo enega svobodnega Jugoslavlana? — — —

So mi dekile zakovali —
da ne morem prit' do nje —!
Tako mi odgovarja zopet ta demon —

Gospodje, ki imate danes oblast v rokah, pogledajte po Sloveniji, ali ne čujete, kaj ljudstvo misli o »svobodi«, ki jo vi prinašate? Ali ne veste, kaj to pomeni? Ali ne poznate psihe naroda? Danes prodira v mase misel, da je bila demokratskim krogom »svoboda« le poza in fraza. Odgovorni činitelji, ali ne veste, da s tem ubijete v ljudstvu zaupanje v oblast in državo? Ali ne veste, da se igrate z ognjem? Pojdite med ljudstvo, pa ne v senci kazenskih paragrafov »razširjenih na vse ozemlje« — poslušajte ga, pa se boste ustrašili svojega današnjega »svobodoljubnega« dela —

Vsak dan slišimo več ali manj upravičene tožbe, da je naše ljudstvo postalo apatično, da hladno gleda na nesrečo, ki nam grozi na Primorju! Govorimo preprostemu ljudstvu, da moramo, če treba v boj, za svobodo, za svobodo bratov usuznjanih; — pa kaj se nam tu in tam odgovori? »So nas zadosti farbali s svobodo — kdo bo še kaj verjel komu!« Odgovorni činitelji, ne ubijate svobodoljubja, ker je to zločin nad narodom!

Kot dijaku mi je nekoč pravila stara gospodinja, da je pravica umrla in da ji je »cingelok« zvonilo pri sv. Jakobu. Skrbimo, da ne bo »cingelok« zvonilo svobodni in ljubezni do svobode tudi v Sloveniji! Rešeni smo nemškega jarma, hvala Bogu! Ne bojimo se za politično svobodo tudi v sedanji državi, ker bo pomladanska burja odnesla sedanje absolutiste; toda bojimo se za naše meje, kjer se presoja naša in bogata država po absolutističnem — režimu sedanje vlade. Čim prej izgine, tem boljše bo!

Zato boj vsem, katerim je svoboda le fraza in poza, da z njo varajo in usuznjujejo narod!
Matija Mataja.

Naše stališče.

Naša javnost je premalo obveščena o dejanskem položaju našega vprašanja v Parizu. Marsikomu niti ni znano, da o ozemlju, ki se nahaja onstran takozvane Wilsonove črte, niti ni več govora, in da je ista od dne, ko je izšla znana Wilsonova poslanica (23. aprila 1919), smatrati, kakor stvari danes stoji, kot končno priznana Italiji.

Res je, da naša delegacija v svojih vlogah na vrhovni svet vedno povdarja, da Wilsonova črta krši narodnostni princip, ker prepušča 400.000 Jugoslovancov italijanskemu gospodstvu; toda omejuje se na to konstatcijo, ker je mnenja, da nismo danes v položaju, da bi se borili z uspehom proti državam, ki so podpisale londonsko pogodbo, in proti predsedniku Wilsonu.

Danes gre v Parizu samo za to, da se najde način, da bi tudi Italija, Francoska in Angleška pristale na Wilsonovo črto. Ako odgovarja resnici poročilo pariškega »Tempsa«, bi bila naša delegacija v svoji spomenici od 22. t. m. privolila v to, da postaneta Reka in Zadar (samo mesto brez okolice) neodvisni državi pod suvereniteto Zveze narodov, ter da dobi Italija otoka Lošinj in Pelagruž. Vendar bi se ta dva otoka ne smela vojaško utrditi, kakor tudi noben drug otok v Jadranskem morju.

Naša javnost mora to vedeti, da ne bode razočaranje preveliko, ko pade odločitev.

Kako stališče pa naj zavzamemo napram takemu položaju?

V zadnjih dneh so se vršile po celi državi velike manifestacije, kjer se je postavila odločna zahteva, da se mora priznati vsemu našemu narodu ob Jadranskem morju pravica, da sam odloči o svoji usodi. Ne priznavamo nikakih tajnih pogodb, ki bi imele za predmet naše ozemlje, nikakih sklepov vrhovnega sveta, ki odkazujejo tujcem kose našega narodnega telesa.

To je stališče, ki je mora naš narod naglašati ob vsaki priliki, da bode čul ves svet, da je ves naš narod nemajno solidaren v obsojanju vsake krivice, ki bi se nam prizadejala od katerekoli strani. Če je naša delegacija, sodeč o splošnem položaju na mirovni konferenci uvidela, da se danes ni moglo boriti proti takozvani Wilsonovi črti, narod ne sme kloniti, ne sme odnehati od svojih opravičenih zahtev, temveč mora z energičnim in složnim nastopom dati duška svojemu gorčanju, da se mu odreka najelementarnejša pravica, to je pravica samodločbe.

Mi prijateljsva z Italijo nečemo kupiti s tem, da ji žrtvujemo kak del naših krajev ob Adriji. Mi prijateljsva

imperialistične Italije ne potrebujemo. Priroda je obdarila našo državo s tolikimi naravnimi bogastvi, da prav nič ne potrebujemo pomoči Italije, da lahko udobno živimo.

Naj se nam prizna, kar je naše. Drugega ne zahtevamo. Ako pa bi se nam s silo hotel odvzeti kak del našega ozemlja, ne bomo mirovali tako dolgo, dokler se ne popravi krivica, ki se nam je storila.

Naša stvar je sveta in pravična. Zato mora končno zmagati.

Politično-psihološko vprašanje.

Pred stoletjem so na dunajskem kongresu ustvarili Metternichovi krojači prenovljeni Evropi nov kostim. Kmalu pa so se izkazale velike hibe in potrebne zaplate so stale življenje mnogo tisoč mladih ljudi. Po stoletju je zahtevala Evropa od svojih jerobov zopet nov kostim ali i topot so ga ustvarili nepoklicani šušmarji. Baš italijanski rokov prikazuje ogromne napake.

Vesela Italija se boji mlade države, že v prvih začetkih in zahteva najlepše njene pokrajine zaradi strateških mej. Ste-li videli kje večji politično vojaški nesmisel?

Polotok Italija, ki nima sredstev, da v enem stoletju izvrši najnujnejše poplave v lastnih preštevilnih pristaniščih, posega po edinem boljšem pristanišču svojega majhnega soseda. Jeli kje gorostasnejši gospodarski nesmisel?

Humanistična Italija zaslužuje milijon kulturnih Slovencev, ki se ne želijo pogrezniti v italijansko analfabetstvo. Ni-li to urnebesni kulturni nesmisel?

Dunajska mirovna pogodba se je sklicevala na Boga in citirala sveto pismo.

Pariška konferenca se sklicuje na pravico narodne samoodločbe in citira Willsona.

Je-li v tej formalni razliki ves na-predek najprosvitljenejšega stoletja?
P. P.

Minister Veljković o izmenjavi kron.

LDU Belgrad, 30. jan. Ministrstvo za finance priobčuje uradno preko presbiroja ministrstva za zunanje posle: Prehodna objava o povlačenju kronskih novčanic. Odločbam, s katerimi je rešeno valutno vprašanje, mora slediti tudi njihovo izvršenje in, da končno prejenjajo časni neredi in krize, ki se pojavljajo kot posledica stanja današnjega denarnega prometa v naši državi, je očitno, da se mora ta čin čimprej izvesti. Nove novčance Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev morajo čimprej postati edino zakonito sredstvo plačevanja. Povodom markiranja kron se je dogajalo, da posamezni državljani niso dovolj vodili računov o svojih interesih, ker so zamudili tudi podaljšani rok za kolkovanje. Izgubili so izpred oči to, da se odredbe glede denarnega prometa izdajajo v interesu vsega naroda in da državna oblast nima pravice, da bi posameznim, ki so ta rok brez izjemnih in opravičljivih razlogov zamudili, dopuščala naknadno kolkovanje. Ko kor je zadnji čas vrednost naše kolkovane krone naglo poskočila, tako nam sedaj preti opasnost nedovoljenega dotoka od zunaj. Radi tega se mora povlačenje kronskih novčanic izvesti v kar najkrajšem roku z ozirom na interese vseh državljanov, toda odrejeni rok se nikakor ne sme podaljšati. S povlačenjem kronskih novčanic se začne v najkrajšem času. Začetek in konec tega posla bode pripravljen tako, da bodo vsi državljani pravočasno obveščeni. Zeleč, da se ta posel izvede s čim manj neprijetnostmi in eventualno škodo za naš narod, sem smatral za potrebno, da s to prehodno objavo opozorim že sedaj državljane na predstoječo odredbo, da se vsakdo pravočasno pripravi in da pripravi razpored, ki mu najbolj ugaja. Ker se rok, določen za izmenjavo kronskih novčanic z novimi novčanicami Narodne banke Srbov, Hrvatov in Slovencev v nobenem primeru ne sme podaljšati ter se tudi ne smejo upoštevati naknadne prošnje, opozarjam one, ki se pripravljajo na potovanja, ki se nahajajo na potovanju, ki so preobloženi s posli ali ki so bolni, da že sedaj pripravijo vse, kar je potrebno, da ne zamude roka. Kdor ne bi došel, ali kdor ne bi mogel v odrejenem roku osebno prinesiti svojih kron v zamenjavo, ta stori najbolje, da jih pravočasno izroči banki ali drugemu denarnemu zavodu, ki zanj izvrši zamenjavo. Vsa-komur se izplača polna vrednost donešenih kronskih novčanic v novčanicah

Narodne banke kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev brez odbitka. Pri-znanice, ki so jih posamezniki dobili mesto zadržanih kronskih novčanic, so polnovredna obveza države, in se bode začelo z njih likvidacijo, čim se izvede zamenjava kronskih novčanic, ker je namreč povlačenje kronskih novčanic mnogo nujnejše in lažje, dočim je likvidiranje priznanic obsežnejši posel. Minister za finance: V. S. Veljković. Belgrad, dne 28. januarja 1920, I. br. 1228.

Država SHS.

Protestna zborovanja.

LDU Belgrad, 30. januarja. Na vsem ozemlju bivše kraljevine Srbije so se vršila poslednje dni protestna zborovanja proti nameravani rešitvi jadranskega vprašanja in proti pariškemu ultimatu. Tako je predsedništvo vlade prejelo karakteristične depeše iz Šabca, Valjeva, Hruševca, Kragujevca, Skoplja, Niša itd.

Za sklicanje parlamenta.

LDU Belgrad, 31. jan. Posl. Šegvić je potom predsedništva začasnega narodnega predstavništva v imenu naroda vladi naznanil, da je potrebno sklicati parlament zaradi krize v jadranskem vprašanju.

Ministrska seja.

LDU Belgrad, 30. jan. Na snočni seji ministrskega sveta so pretresali narodno o volitvah. Seja se bo danes nadaljevala.

LDU Belgrad, 31. jan. Včeraj popoldne je bila seja ministrskega sveta, na kateri se je v glavnem razpravljalo o novem volilnem redu. Sprejeli so načelo občne, enake, tajne, direktne in čisto proporcionalne volivne pravice.

Program radikalne stranke.

LDU Belgrad, 30. jan. »Samouprava« od 29. jan. prinaša zelo karakterističen uvodnik, v katerem pravi med drugim: V svoji prošlosti je imela radikalna stranka poleg mnogobrojnih socialnih reform, ki so bile v Srbiji z uspehom izvedene, poseben narodnostni problem, ki jo je vso absorbiral in o katerem je morala voditi mnogo računov... Radikalna stranka socialnih reform ni mogla izvajati preveč smelo, ker so ji bile vezane roke. Tudi višji narodni interesi niso tega dovoljevali. V sled tega je n. pr. ostal cenzus v zakonu o volitvah vse do danes. Ako so radikalci nastopili proti njemu in hoteli napraviti iz Srbije privlačevalno središče in Piemont vse Jugoslavije in so delali na kar najožje zblizanje in osvobojenje vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev, predstavlja to kratko rečeno, program politike radikalne stranke. Sedaj je to gigantsko delo dovršeno in nastala je nova doba za naš narod in za našo stranko. Naš narodnostni program je izvršen in se umakne s pozornice političnega življenja, da odstopi svoje mesto socialnemu programu.

Politične novice.

+ Demisija deželne predsednika dr. Gregorja Žerjave. »Slov. Narod« poroča: »V smislu sklepa načelstva JDS dne 29. januarja je podal predsednik pokrajinske vlade za Slovenijo dr. Gregor Žerjav demisijo, da s tem omogoči sestavo nove vlade, ki bo slonela na sporazumu jugoslovanske demokratske in jugoslovanske socialnodemokratske stranke. V slučaju, da bo demisija sprejeta, bi naj prevzel predsedstvo dose-danji minister za trgovino in industrijo dr. Albert Kramer, katerega bi nadomestil poslanec dr. Dinko Puc. Po poročilih iz Belgrada pa minister dr. Kramer ni voljan prevzeti ponujano mu mesto deželne predsednika za Slovenijo. Kdo pride v kombinacijo v slučaju, ako dr. Kramer vztraja v svojem odklonilnem sklepu, nam ni znano. Za podpredsednika je designiran bivši poverjenik Albin Prepeluh. Poverjenik za pravosodje dr. Vlad Ravnihar ostane na svojem mestu. — Levstik je zaključil prvi slovenski roman takole: »Z Bogom! je rekel Martin Krpan, minister Gregor pa nič.« Slovensko ljudstvo bo zaključilo groteskno dobo Žerjavovo z istim klicem.

+ Zgledi mičejo. Iz Krope se nam poroča: Dr. Žerjava se je polastila manj razpuščanja. Okrajni glavar Men-cinger bi rad postal mali dr. Žerjav. Ker se je izjalovila znana kroparska afera, naj bi Kroparji na drug način občutili pest okrajnega glavarja. Dne 17. t. m. je došel od istega ukaz, da po odloku deželne vlade z dne 12. t. m. razpušča ves občinski zastop, »ker v svoji sestavi ne deluje za korist ljudstva in države«. Gospod glavar, dokazov hočemo, dokažite vendar, kdaj, kje, kako ni deloval občinski zastop v Kropi za koristi ljudstva in države. Dokaze boste ostali dolžni za vedno! Za gerenta je postavil dr. Smrekar, dva socialdemokrata in izbral za prisednika in našega moža L. Hafnerja. Gospod glavar, ali je ta sestava pravična v korist ljud-

stva in državi? Za peščico socialdemokratov postavi skrbni glavar dva zastopnika, za najmanj štirikrat toliko našega poštenega ljudstva pa enega zastopnika, ker gerent itak ne bo odločeval. Ali morete to zagovarjati? Eden izmed socialdemokratskih prisodnikov se je že izrazil, da zastoj ne bo nič delal. Kaj ne da, to bo v korist ljudstva in države? Absolutizem se je strl v vseh državah Evrope, pa se bo tudi pri nas!

— **Imamo še cenzuro!** Pod tem naslovom piše "Slov. Narod": "Ali se ne najde mož, ki bi konfisciral ves valutni načrt gospoda Veljkovića, kot obče nevaren? Vsi bomo ploskali taki konfiskaciji." Mi pa vprašamo: Ali se ni našel mož, ki bi bil konfisciral poluradne »razgovore« dr. Zerjave urednikom "Slov. Naroda"? Dr. Zerjav je mlad, mlad v najslabšem smislu besede in koristno za valuto in narod bi bilo, če bi kdo držal svojo izkušeno roko nad njim. Vsi bomo ploskali takemu varstvu.

— **Čuden list je »Učit. Tovariš«.** V zadnji številki z debelimi črkami kliče vladno na pomoč proti protestnim resolucijam s katerimi »Kmetke zveze« zavračajo kulturnoobojne načrte. V svoji jubilejni številki pa isti list pod napisom »Za učiteljsko svobodo« odobrava resolucijo »naprednih« občanov v Malenicah na Češkem, naperjeno proti staršem, ki so izrazili zahtevo, naj molitev pred poukom in po pouku v šoli ostane. S pomisljajem poziva »U. Tovariš« vladno, naj po češkem vzorcu smatra »Rim za največjega nasprotnika novodobne šole in naj osvobodit učitelstvo, da ne bo težko trpelo, ker še do danes ni odstranjeno ono, kar daje šoli konfesionalen žig.« — G. dež. predsednik, kdo hujša, ali resolucije našega ljudstva ali svobodomiselnost učitelstva?

— **Nov Rennerjev obisk v Pragi.** Kancelar dr. Renner zopet v Prago.

— **Iz Ukrajine.** Glasilo ukrajinskih socialnih demokratov »Vpered« piše o vojski ukrajinskega naroda z boljše viki v letih 1918—19: Niti ukrajinski narod, niti njegova vlada s W. Wynnyczenkom na čelu, si niso želeli vojne z boljševiki in so zato začeli s pogajanj. Z ukrajinske strani so bile sovjetski vladi stavljene zahteve: 1. Da prizna neodvisno Ukrajino. 2. Da prizna demokracijo (ne sovjetski) režim v Ukrajini. 3. Komunistična stranka sme v Ukrajini obstajati, ne da bi hotela z nasiljem vreči vladu. 4. Izmenjava blaga z Rusijo. 5. Popolna nevtriliteta v Ukrajini. — Ta pogajanja so vodili boljševiki samo zato, da bi pridobili časa za pošiljanje ojačenega na ukrajinsko fronto. Ko se je to zgodilo, so boljševiki pretrgali vsa pogajanja in začeli prodirati. Rdeče čete so zasedle Kijev in vlada, ki sestojala iz socialistov, je morala bežati na zapad.

— **Za versko šolo.** Francoska vlada je pozvala starše šolobveznih otrok v Alžaciji-Loreni, naj glasujejo, kako šolo hočejo imeti. Volilna delegacija je sedaj javila izid glasovanja generalnemu komisarju republike v Strasburgu. V Alžaciji je 225.000, v Loreni pa 104.780 podpisov za versko šolo. Osemdeset odstotkov staršev katoliške veroizpovedi se je izjavilo za popolno versko šolo.

Vsem organizacijam V. L. S!

Vse organizacije VLS pozivljamo, da v najkrajšem času izvolijo v smislu novega poslovnika zaupnike in jih nemudoma naznanijo tajništvu stranke.

Tajništvo VLS.

Dnevne novice.

— **S. K. S. Z.** Opozarjamo ponovno, da se vsi občni zbor S. K. S. Z. v četrtek, dne 5. februarja ob pol 10 uri dopoldne v Unionovih prostorih. Prosimo nujno vse podzveze iz cele Slovenije, nadalje vsa pri nas včlanjena društva, da pošljejo vsaj delegata, da bodo poročali o društvenem delovanju. — vse ljubljanske naše prosvetne organizacije pa najljudneje vabimo, da se našega občnega zbora kar najštevilneje udeležijo. Pogovoriti se bo treba o važnih zadevah, od katerih je odvisna vsa bodočnost krščanskega ljudstva jugoslovanskega. Zato vsi prijatelji našega kulturno-prosvetnega dela na plan! Vsi na občni zbor S. K. S. Z. — Odbor.

— **Občni zbor »Slovenske Straže«** bo v četrtek, dne 5. februarja ob 3. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni III. nadstr. Udeležite se ga v obilnem številu!

— **Seja odbora Katoliškega tisk. društva** bo v četrtek, dne 5. februarja ob 4. uri popoldne.

— **Vrhnika.** Na Svečnico, dne 2. februarja bo ob pol 8. uri dopoldne v Ro-

kodelskem domu protestni shod zoper nasilno rešitev valute. Odretni nas hočejo — zato vsi združeni protestirajmo!

— **Samo 2 dni do sreče** ima, kdor je kupil srečko dobrodne loterije. Zrebanje bo namreč že 3. februarja ob 6. uri zvečer v Ljudskem domu. Naj nikdo ne odlašajo z nakupom srečk, ker lahko zamudi najugodnejšo priliko, ki se mu nudi za osrečenje le redkokdaj. Kdor pa v srečo ne veruje, naj pomisli na to, da je čisti dobiček loterije namenjen slepcem, sirotam, invalidom in drugim trpečim ljudem, in naj žrtvuje 2 K za srečko. Toda to naj stori takoj!

— **Pod roko.** Zdravstveni odsek namerava baje oddati mesto nadupravitelja deželnih zavodov »kar pod roko«, brez razpisa. Kar spada uradništva pod zdravstveni odsek, nikakor ni zadovoljno, da bi tudi isti ne prišli v poštev. Uradništvo čaka, da se uredi zadeva dosedanjega nadupravitelja. Ker pa ta zadeva še ni končnoveljavna, smatrajo uradniki za nedopustno, da bi se tako mesto oddalo kar na predlog in takemu uradniku, ki ne kaže zmožnosti, da bi dobro vodil upravo javne bolnice. Rač. svetnik Logar je lahko dober uradnik, a o gospodarstvu se mož ne razume toliko, kakor bi bilo potrebno, kar se je pokazalo v tem času, ko nadomestuje nadupravitelja. Za enkrat samo toliko!

— **Iz krogov užitniških uslužbencev** se nam poroča: Delegacija ministrstva financ za Slovenijo v Ljubljani nam je naklonila 60 odstotkov povška k draginjskim dokladam. Tako nas je obvestilo nadzorništvo. Ker pa užitniški uslužbenci nismo dobili že od aprila preteklega leta nikakega povška k draginjskim dokladam, nam je povšek, ki se nam sedaj obeta, na dolgu že od 1. julija 1919 dalje. Prikrasani smo torej za službene prejeme že dvakrat. Kako si vendar merodajni činitelji naš stan predočujejo? S povškom 60 odstotkov k dosedanjim beraškim dohodkom nam ni pomagano prav nič, ker so cene živilih že davno tako visoke, da bi jih z obljubljenimi dohodki ne bilo mogoče mesečno pokrivali. Gospodje, saj ste računari pri finančni upravi, vzemite svinčnik v roke in računajte, koliko potrebuje šest oseb hrane na mesec in ta račun primerjajte z dohodki užitniškega organa, ki omenjeno družino preživlja. Užitniški vodja z 22 službenimi leti in ima šest oseb družine, bo prejel za tekoči mesec okroglo 880 kron dohodkov. Ali more s tem izhajati? Zato prosimo delegacijo ministrstva financ za Slovenijo in Istro, naj se nas usmili. Blagovolji naj nam priznati vsaj zadnje povške v polnem obsegu, kakor so jih bili deležni vsi — tudi provizorični — državni nameščenci s 1. decembrom 1919, če smo že tako nesrečni, da smo morali one od 1. julija do 31. decembra l. l. žrtvovati. S tem nam bo vsaj toliko pomagalo, da bomo nabavili vsaj deloma sebi in družini prepotrebno obuvale, ker vendar po zimi bos nihče hoditi ne more.

— **Iz trgovskih krogov** nam poročajo: V Ljubljani se je ustanovil poseben urad proti verižnikom, tihotapcem in sploh podkupljivcem. Ta urad bi imel najbrže prav hvaležno polje, če bi svoje delovanje razširil tudi na poslovanje v jugoslovanskih carinarnicah. Znano je, da verižniku ni dosti do denarja ob takih prilikah, ker ga drugod navzlic vsem kontrolam zasluži kot peska. Umevno je tedaj, da se ti prefriganci vedo tudi pri carinarnicah proti dobrih nagradam prikupiti, da pridejo pri carinarniki odpravi prvi na vrsto. Proti primernemu »bakišu« se odprava vsekakor pospeši. — Realen trgovec seveda tega ne more, tudi ni navajen na »mazanje«, ker dobro ve, da je tako postopanje po zakonu za oba dela strogo kaznjivo. Posledice svojega edino pravičnega postopanja brez »mazila«, mora pa pošten trgovec sam nositi, ter čisto čakati po več dni pri uradu, da pride na vrsto. Kako sami skušamo, se je »mazanje« tudi pri ljubljanski carinarniki že precej udarilo. Zato treba čakati, dočim je marsikateri verižnik prav hitro odpravljen. So to jako žalostne in nevzdržne razmere, ki zahtevajo nujne remedure, ker se je sicer bati, da postanejo trajno turške. Nove baze oduševstvo je takoj odpraviti, ki se po gotovem sistemu udomačuje že tudi v osrčju Slovenije. Vsi znaki kažejo, da se kljub protiverižniškim odredbam verižništvo uprav favorizira in protežira.

— **Iz železniškov.** Z ozirom na notico »Iz železnikov« v »Slovenec« od dne 28. jan. izjavlja odbor S. K. J. D. v Železnikih, da te notice odbor ni poslal in tudi ni nikogar pooblastil, da v imenu odbora objavlja takaka poročila.

— **Ruski kružok** prosi in vabi se vse človekoljube in prijatelje Rusije, da bi sodelovali pri akciji, ki so jo začele rodoljubkinje in rodoljubi v Belgradu. Gre za pomoč stradalajočemu Petrogradu. Srbi so se stvari oprijeli z veliko vneto in akciji so stopile na čelo najodličnejše in najvplivnejše osebe naše prestolice. Mar naj bo pri nas drugače? Kaj nam ni trpeča Rusija prav tako blizu? Da se o stvari pogovorimo

in vloge razdelimo, vabi podpisani odbor vsa kulturna in karitativna društva na sestanek dne 5. februarja ob 6. uri zvečer v prostore Slovenske Matice, Kongresni trg št. 7. — Odbor.

— **Poštni zadeve v Notranjski.** Brzovjavni promet na Notranjskem, ki je bil za nekaj časa prekinjen, je zopet odprt, enako je zopet odprta brzovjavna proga Ljubljana-Sodražica-Loški potok. Želi se le, da bi nadzorništvo brzovjava pazilo na to, da ne bi bila notranjska proga vedno pokvarjena, enako bi bilo na mestu, da se postavi v prejšnji stan brzovjavna zveza Lož-Prezid. Tranzitna brzovjavna postaja za Notranjsko je Sodražica in ne Velike Lašče, kot se splošno sodi, pač pa so Velike Lašče prehodna postaja za poštni in železniški promet Notranjske — upajmo. da ne za dolgo. Štrajk podjetnikov poštne vožnje je na dnevnem redu, kar ni čuda, ker so podjetniki pri tej draginji skandalozno slabo plačani, vključno temu, da so poštne pristojbine vnovič zvišane. Umestno bi bilo, da se poštno-vojni podjetniki po Sloveniji organizirajo, ter svoje zahteve po enakomerno urejeni plači skupno stavijo. Izpolnitev istih bi bilo občinstvu le v korist, ker bi morali podjetniki prevzeto vožnjo pri zadostni plači tudi povsem v redu oskrbovati in ne bi — kot do sedaj — komaj čakali, kdaj oddajo vožnjo drugemu, seveda zopet le za kratek čas. Tudi bi bilo umestno, da se poštna uprava sama zavzame za avtomobilno zvezo po Notranjski ter za telefonsko progo Ribnica-Loški potok-Stari trg-Cerknica, ker je Notranjska sedaj v tem oziru zelo zanemarljena.

— **Nasilja koroških Nemcev proti Slovincem.** Iz Bistrice v Rožu se poroča: G. Andrejčič, veleposelnik v Mačah in gerent občine Bistrice v Rožu, je pred kratkim peljal z vozom težko bolno mater v bolnico v Celovec. Vse predpisane listine je imel v redu. Dospel v mesto, je opazil, da ga zasledujejo. Kmalu nato je bil aretiran in peljan pred uradnika s činom podpolkovnika. Le-ta ga je nadržal, da je jugoslovanski agitator. Rekel je: »Jugoslovanske oblasti kaznujejo naše ljudi, če pridejo tja, po tisoč in več kron globe in jih zapro po 14 dni. Jaz Vas pa kaznujem samo s sto kronami ali pa teden dni zapor.« Ker se je g. Andrejčič bal, da mu ne bi med tem njegovega dragocenega konja ukradli, je hitro plačal zahtevano vsoto. Ko je pa prosil za potrdilo za plačan denar, mu je odgovoril uradnik: »Kaj, vi si upate potrdilo zahtevati? Glejte, da se zgubite, vi nesramni lopov, sicer vas vržem ven!« — To je nemška kultura! — Tovarna v Bistrici v Rožu je še vedno zaščitenica nemškomišlečega prebivalstva. Evo dokaze: Če pride slovenski delavec — nima dela. Ko pa pride Nemec ali nemčur, je takoj sprejet. Uradnika Sreberničga, kateri se je z orožjem v roki bojeval proti Jugoslovonom, je pregnal glad iz Nemške Avstrije nazaj, bil je takoj sprejet v službo. Sin uradnika Čopa, katerega so pa brez vzroka v Celovec iz šole vrgli, samo zato, ker je Slovenec — kateri je zmožnejši od Sreberničga — je doma brez službe. Tega se ne sprejme v službo da bi se že tako nesrečni družini pomagalo. Družine ubežnikov v Nemško Avstrijo so še vedno v tovarniških stanovanjih, dobivajo še vedno podpore in vse ugodnosti od tovarne; zato pa seveda pridno agitirajo proti Jugoslaviji. — Družina ubežnika Pschernižga, pristojna v Spittal ob Dravi, stanuje še vedno v pod sekvester postavljenemu stanovanju barona Helldorfa. Tam je zbirališče vseh Nemčurjev. Ko so Nemci zasedli Bistrice, je bila takoj mnogobrojna družina slovenskega orožniškega poveljnika iz istega stanovanja na cesto vržena. No, in mi? Merodajne osebe, zginite se vendar!

— **Organizacija jugoslovanskih gledaliških igralcev v Mariboru.** Igralci slov. mest. gledališča v Mariboru so se organizirali v pododbor udruženja SHS gled. igralcev v Belgradu. Pododbor se je konstituiral sledeče: Predsednik Valo Bratina, tajnik Pavel Rasberger, blagajnik Fr. Gregorin, odbornika Rado Železnik in Gustav Strniša. V svojih društvenih prostorih osnuje organizacija svojo čitalnico, kjer bo članom na razpolago strokovno, umetniško in zabavno čtivo. Vršila se bodo tudi predavanja in sploh gojilo družabno življenje. Sprejemajo se tudi podporni in dobrodelniki člani. Pravila in vse tozadevne informacije so inserentom na razpolago v društvenih prostorih v poslopu slov. mestnega gledališča.

— **Ukrajene cerkvene čipke.** V Sent Jakobu ob Savi so se našle v neki šupi od treh mašnih alb odrezane čipke po 14 cm, 47 (s cvetličnimi ornamentami) in 56 cm (s podobo Marije, sv. Dominika in Katarine Sij.) široke. Kdor je te stvari pogrešil, naj se javi gornjemu župnemu uradu.

— **Glane Društva za mladinske domove.** posebno z dežele, tem potom opozarjamo, da je ustanovni občni zbor v petek, dne 6. februarja t. l. ob pol 5. uri popoldne v Jugoslovanski tiskarni. Pridobivajte navih članov! Prijave je

pošiljati na naslov društva v Ljubljano, Mestni trg št. 8/I.

— **Dijaški transport na Dunaj.** Udeležniki dijaškega transporta na Dunaj dne 3. februarja, ki žele zacininiti svojo prtljago v Ljubljani, naj prineso isto 2. februarja ob 14. uri na glavni kolodvor.

— **Zdravniški štrajk na Dunaju?** Dunajski zdravniki v bolnišnicah kakor tudi vsi drugi se pripravljajo na štrajk, ker drugače ne morejo doseči izboljšanja svojega gmotnega položaja. Ker je ravno sedaj čas hribe, bi bile posledice splošnega zdravniškega štrajka nedogledne.

— **V nedeljo dne 15. svečana 1920** ob 10. uri dopoldne se vrši sestanek elektrotehnikov in monterjev v knjižnici Jugoslovanske tiskarne, III. nadstr. Ker je sestanek zelo važen, se vabijo vsi omenjeni k zanesljivi udeležbi. — Za elektrotehnike in monterje: elektro-nadmonter Josip Tomše.

— **Južna železnica.** Razpisano je mesto železniškega zdravnika pri južni železnici v Ljubljani in se sprejemajo prošnje do vsjeteja 25. februarja t. l. pri obratnem ravnateljstvu južne železnice v Ljubljani (I. oddelek).

— **Vlom v Kočevju.** Neznani rokovalci so vlomili v trgovino trgovca Adolfa Schleimerja v Kočevju in so mu ukradli veliko črnega, sivga in rjavega sukna, platna, cefira in drugega blaga v vrednosti 20.000 kron.

— **Ker se je branil rubežni,** je bil obsojen v 14-dnevni zapor France Rot iz Zalesja; petkrat je bil že kaznovan. Občinski sluga Janez Škraba ga je prišel zarubiti. »Kaj, tebe bom zarubil s cepcem,« je rekel slugi in ko je ta šel v hlev, je šel z njim, pograbil vile in jih zavijtel proti njemu, rekoč: »Pojdi iz hleva, če ne, te bo h... vzle.« Ker je rekel, da je bil samo enkrat kaznovan, mu prečita prvomestnik Vedernjak njegove predkazni, rekoč: »Vidite, v naših črnih bukvah imamo vse vpisano.«

— **Od svojega mojstra pobegnil je** v Bistrici pri Naklem čevljarji vajenec Jakob Zaplotnik, kateri se klati okoli.

— **Draga vožnja na dunajski cestni železnici.** Na Dunaju uvedejo na cestni železnici dvokrsko vožno tarifo.

— **Opustitev poštnega urada Otok** ter uvedba selske službe pri pošttem uradu Ribnica ob Vrškem jezeru. Z zadnjim dnem p. l. se je opustil poštni urad Otok. S prvim dnem meseca januarja t. l. se je pa uvedlo pri pošttem uradu Ribnica ob Vrškem jezeru dostavljanje poštne pošiljke po selskem pismonosti v kraju Otok. Dostavljanje se vrši vsak dan.

— **Prosvetni zvezi v Zagrebu,** ki si je naredla nalogo, širiti izobrazbo v najširših ljudskih slojih, je pristopilo tudi zagrebško vseučilišče. V to vrhvo je rektorat imenoval za svojega zastopnika profesorja dr. L. Polića.

— **Stolico za slovanske jezike** so ustanovili v Königsbergu in jo ponudili profesorju za slovansko filologijo na vseučilišču v Monakovem dr. Erihu Berneckerju.

Ljubljanske novice.

lj **Umrl** je včeraj popoldne gospod arhitekt Valentin Scagnetti, mestni stavbenik, tovarnar itd. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 4. uri popoldne. Naj v miru počiva!

lj **Ustanovno zborovanje Narodnega sveta** za neodrešeno jugoslovansko ozemlje se vrši danes ob 10. uri dopoldne v veliki dvorani Mestnega doma.

lj **Prvi družabni večer Ljudskega odra** se bo vršil danes zvečer ob 7. uri. Opozarjamo na to vse prijatelje Ljudskega odra. Spored: bo zelo zanimiv. Igrali bodo duhovito Braccovo komedijo »Kdor drugemu jamo koplje...« in več drugih zabavnih točk je še na sporedu. Srečolov, šaljiva pošta, ženitovanjska posredovalnica, godba itd. Šaljiva pošta in ženitovanjska posredovalnica je tudi združena z dobroti. Dobrodošli!

lj **Starejšinski sestanek** se vrši v torek 3. februarja ob 8. uri zvečer v srebrni dvorani hotela Union. Ker gre za važno zadevo, prosimo polnoštevilne udeležbe. — Predsednik.

lj **Katehetska konferenca** bo v sredo, dne 4. februarja ob petih popoldne, kakor že napovedano. Na vrsti: »Nekaj krščanskega nauka v vprašanih in odgovorih za predšolsko dobo.« (Navodilo staršem in odgovorjem.) Fr. Suklje.

lj **Društvo »Pripravniki dom«** bo imelo občni zbor v nedeljo 15. t. m. v Jugoslovanski tiskarni.

lj **Ljubljanski občinski svet** ima svojo redno sejo v sredo, dne 4. februarja ob 5. uri popoldne.

lj **Pevska zveza »Ljubljana«.** V nedeljo 8. februarja 1920 se vrši v veliki dvorani hotela Union točno ob pol 20. uri koncert mešanega in moškega zbora, ki ga vodi društveni pevovodja M. Bajuk. Spored: 1. St. Premrl: Naša pesem. Mešani zbor s klavirjem in harmonijem. 2. O. Dev: a) Snov ptice pojo.

b) Pojdem v rute. Koroški narodni. 3. F. S. Vilhar: Teško travl. Črnogorska narodna. 4. M. Bajuk: Djevojka je ružu brala. Hrvatska narodna. Mešani zbor. 5. R. Sedlák: a) Co to máš, dčvečko? b) Už je jatelinka. Moravski narodni. 6. R. Sedlák: a) Nitra milá, Nitra. b) V širom poli. Slovaški narodni. Moški zbor. (Kratek odmor.) 7. Oskar Dev: a) Čej so tiste stazice? b) Pvaninska. Koroški narodni. c) Plavarska. Štajerska narodna. Moški zbor. 8. Oskar Dev: Barčica. Iz beneške Slovenije. 9. Ant. Andel: Češi me, češi. Hrvatska narodna. 10. F. S. Vilhar: Primorčice. Primorske narodne. Mešani zbor. Med petjem vstop v dvorano strogo prepovedan. Vstopnina: Sedeži po 12 K, 10 K, 8 K, 5 K, 4 K. Stojišče 2 K, dijaki in vojaki 1 K. Vstopnice v predprodaji se dobivajo v Unionovih trafikih in na dan prireditve pri blagajni.

Ij **Člani in članice Društva zasebnega uradništva Slovenije**, ki so se svoječasnno priglasiili za cenejo dobavo blaga proti takojšnjemu plačilu, naj se nemudoma zglase v društveni pisarni Gosposvetska cesta št. 12, II. nadstr., kjer dobe tozadevne izkaznice.

Ij **Pri Komandi mesta v Ljubljani** naj se nemudoma zglase ozir. javijo svoj naslov sledeči gg. častniki: Nadporočnik pehote Ciril Kraševac, poročnik Joško Babič, prav. akcesist Pero I. Popović, praporščak pehote Krišcje Anton in narednik Dominik Marušič.

Ij **Legitimacijski trakovi policijskih uradnikov** so se razdelili. Trakovi so ozki v državnih barvah: modro-belordeče; s črnim vtkanim napisom »Policijski uradnik«, na zadnji strani je pritisnjen uradni pečat.

Ij **Zaplenili so detektivi kolodvorske policijske ekspoziture** pri Mačevžu Zemljiču v Zeleni jami 675 veržink in 100 zavojčkov tobaka, katerega je nameraval lastnik zamenjati za živež na Štajerskem.

Ij **Zaradi vlačugarstva so aretirali detektivi kolodvorske policijske ekspoziture** italijanskega dezerterja Marija Bokonijsa, katerega so iztirali čez demarkacijsko črto.

Ij **Detektiv v vlogi tihotapca**. Neki detektiv je izvedel, da je v Vodmatu tajna trafika, v koji kupujejo tihotapci in verižniki tobak. Šel je tja in se predstavil kot kupec tobaka. Ljubeznivo je bil sprejet in sklenil je kupčijo za 6 kil tobaka in 78 ovojev egiptovskih cigaret in odšel, rekoč, da se povrne z denarjem čez tričetrt ure. Res se je vrnil, toda ne sam in ne več kot tihotapec, marveč kot detektiv, kateri je zaplenil zaloge tobaka in cigaret, katere so se tam nahajale.

Narodno gledišče.

OPERA.

- februar 1., nedelja: Mignon. Izven Abon.
2., ponedeljek: Prodana nevesta. Izven abonementa.
3., torek: Zaprt o.
4., sredo: Mignon. Abon. E/31.
5., četrtek: Boheme. Abon. C/31.

DRAMA.

- februar 1., nedelja, popoldne: Na dnu. Izven abonementa.
1., nedelja, zvečer: Hlapci. Izven abon.; delavska predstava.
2., ponedeljek, popoldne: Pepelka. Izven abonementa.
2., ponedeljek, zvečer: Nočni čuvaj. Izven abonementa.
3., torek: Brezdno. Abon. A/31.
4., sredo: Na dnu. Abon. D/32.
5., četrtek: Nočni čuvaj. Abon. E/32.

MARIJONETNO GLEDIŠČE.

- februar 1., nedelja, popoldne ob 4. uri: Prolog. Čarobne gosli.
2., ponedeljek, popoldne ob 4. uri: Prolog. Čarobne gosli.

Najnovejša poročila.

JADRANSKO VPRAŠANJE.

LDU Washington, 31. jan. (Dun. KU) — Brezlično. (K) Kakor doznava »New York Sun« iz Pariza, je dejstvo, da je Jugoslavija odklonila predloge zaveznikov glede jadranskega vprašanja, napravilo v pariskih krogih vtis, da Jugoslovani v gotovostjo računajo na ameriško finančno in gospodarsko pomoč, kakor tudi na podporo svojih zahtev od strani Zedinjenih držav.

LDU Berlin, 31. januarja. (DKU) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Londona: Sinoči je imel italijanski ministrski predsednik Nitti pogovor s francoskim poslanikom Barrereom. Nato se je vršila seja ministrskega sveta, kjer se je razpravljalo zlasti o jadranskem vprašanju. Kakor poročajo listi, je italijanska vlada glede spora z Jugoslovani zelo optimistična in trdno preverjena, da bo Jugoslavija odnehala. Italijanska vlada je pa tudi odločena, da se ne spušta v nobene pogovore več.

V tem jo podpira vse javno mnenje. Italijanske nacionalistične zveze bodo prihodnje dni priredile v Rimu veliko manifestacijo, pri kateri bodo zahtevale izvedbo londonskega dogovora.

WILSON IN JADRANSKO VPRAŠANJE.

Belgrad, 31. januarja. V političnih krogih se govori, da je vladi došlo iz Washingtona uradno obvestilo, da Wilson ne bo pristal na nobeno rešitev jadranskega vprašanja, ki bi bilo v nasprotju z njegovim znanim stališčem.

POGAJANJA V BELGRADU.

Belgrad, 31. januarja. Pogajanja med vlado in opozicijo se nadaljujejo. Predsednik Narodnega predstavništva Pavlović je obiskal Protića, s katerim je v imenu vlade dolgo časa konferiral o saniranju obstoječih zaprek. Protić je izjavil Pavloviću, naj mu vse to, kar mu je sporočil ustmeno, izroči pismeno radi boljše informacije članov opozicijskega bloka. Dr. Pavlović je zvečer razpravljat tudi z zastopnikom Narodnega kluba dr. Drinkovićem. Jutri bo plenarna seja opozicijskega kluba, v kateri bodo razpravljali o ustavnem odboru in koncentraciji vlade. V političnih krogih se čuje, da bo v najkrajšem času sklicano Narodno predstavništvo. V prvi seji bi prišlo na vrsto jadransko vprašanje, nato pa razprava o volilnem redu.

RUSIJA GRE NA DELO.

LDU Moskva, 31. jan. (Dun. KU) — Brezlično. (K) Pri tretjem kongresu narodnogospodarskih svetov je razpravljat Ljening o ustanovitvi delovnih armad, ki po njegovi izjavi najbolj odgovarjajo potrebam onega časa, ko je prenehala vojna in se pripravlja mir. Vojni čas sicer še ni popolnoma potekel, je dejal, vendar se more vojna smatrati za končano in se more pričeti z mirovnim delom, ker je sovjetska Rusija po dveletni borbi ostala zmagovita. Ves delovni aparat se naslanja na potrebe miru. Iz tega so nastale delovne armade, ki dajejo možnost, da se vsi napori osredotočijo na eno točko, namreč na zbiranje žita in njega prevažanje v središče države. Vsa druga vprašanja morajo tej nalogi pustiti prednost. Omenjeno delo se mora nemudoma pričeti z vso delovno močjo več milijonov ljudi, v tem obstoji novi boj, ki pričinja šele sedaj.

MARŠAL FOCH PRIDE V VARŠAVO.

LDU Bazel, 31. januarja. (ČTU) Kakor izjavljajo varšavski ententni diplomati, bo maršal Foch res prišel v Varšavo, in sicer radi boljševiške ofenzive proti Poljski, ki jo pričakujejo spomladi. Foch bo baje prevzel vrhovno vodstvo organizacije proti sovjetski armadi. V četrtek je francoski vojni minister imel konferenco z maršali Fochom, Jeffreom in Petainom.

POŽAR NA DUNAJSKEM DVORU.

LDU Dunaj, 31. jan. (ČTU) Sinoči je nastal na dvoru požar, ki je napravil precejšnjo škodo. Ogenj je pravočasno zapazila straža angleške reparacijske komisije. Nastal je v sobah navedene komisije, ki se nahajajo v leopoldinskem traktu dvora in v katerih je svojčas stanoval nadvojvoda Franc Karel, oče cesarja Franca Jožefa. Soba, v kateri je začelo goreti, je bila sedaj čakalnica reparacijske komisije. Pod to sobo se nahajajo prostori ceremonijskega apartementa. V njej se nahaja peč, katero so vedno kurili. Blizu peči je snoči okoli ene ure angleška straža zapazila, da je naenkrat švignil plamen iz tal. Obvestila je takoj požarno brambo in dvorno osobe, ki je takoj odstranila dragocene mobilije in umetniške predmete. Gašenje je trajalo vso noč in šele ob polu šestih zjutraj je odšla požarna bramba. Požar ni uničil nobenih mobilij in nobenih umetnin. Požar je nastal, ker so peč neprestano kurili. Peči pa v reprezentacijskih prostorih niso tako zidane, da bi se smelo v njih vedno kuriti.

BORZNA POROČILA.

LDU Dunaj, 31. januarja. (ČTU) Curih 4675. Kurzi v prostem prometu: Zagreb 237—247, Praga 317—332, SHS krone 225—245. Devize: Curih 31, Dunaj 1.90, Praga 6.—, žigosane in nežigosane krone 2.25.

Cerkveni vestnik.

c **Križevniška Moška Marijina družba** ima na praznik, dne 2. februarja zjutraj ob 6. uri sv. mašo s skupnim obhajilom, popoldne ob 6. uri pa slovesen shod, pri katerem bo tudi sprejem novih članov. Družbeniki se vabijo, da se polnoštevilno udeležijo obeh slovesnosti.

c **Bela smrt**. Propoved o 6. zapovedi danes ob 17. uri v jezuitski kapeli.
c **Občni zbor Cecil. društva za stolno župnijo v Ljubljani** se vrši danes v nedeljo dne 1. februarja ob 11. uri dop. v prostorih orglarske šole (Alojzijeve). Društveni člani, pa tudi prijatelji cerkvene glasbe vobče povabljeni in dobrodošli.

Dijaški vestnik.

d **Organizacija katol. naroda, dijaštva v Celju**. Predsedništvo navedene organizacije izreka tem potom vsem dobrotnikom, ki so darovali naši organizaciji denar ali knjige, najpriskrbenjšo zahvalo z iskrenim »Bog plačaj!« Obenem se cenjenim dobrotnikom še nadalje vljudno priporoča.

Turistika in šport.

Motorni klub. Dne 2. februarja ob 9. uri dopoldne se vrši v restavraciji »Novi svet« v Prešernovi sobi ob enem z občnim zborom kluba slovenskih kolesarjev »Ilirija«, ustanovitev motornega kluba, na katero se vabijo vsi motociklisti.

Prosveta.

pr **»Pri belem konjčku«**. Kdor je že kdaj videl to lepo burko, ta bo gotovo pohitel na Svečnico znova v Ljudski dom, kjer bodo vpriporili igro ob pol 8. uri zvečer. Igra je v ti seziji nanovo naštudirana in zasledena z novimi igralskimi močmi.

pr **Občni zbor »Narodne Galerije«** se vrši v četrtek, 12. februarja 1920 ob 5. uri v mestni posvetovalnici. Letna članarina se lahko plača na občnem zboru. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe.

pr **Brezdno**. Sinoči so vprizorili v dramskem gledališču zgoraj imenovano igro mladega hrvatskega pisatelja U. Donadinija, ki je bila precej dobro naštudirana. Igra je vsekakor zanimiva in priča o krepkem dramatičnem talentu nadarjenega pisatelja. Na videz najkrepkejša je druga slika, konec pa bo težko kdo razumel. Obsirno kritiko še prinesemo.

Zastopstva kraljestva SHS.

Poslaništva kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev: Bukarešta, Praga, Arhangel'sk, Stockholm, Kopenhagen, Haag, London, Bruselj, Bern, Paris, Rim, pri Vatikanu, Madrid, Lizabona, Atene, Washington, zastopnik v Omsku, Diplomirana agencija kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Kairu, Generalni konzulat kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Solunu, Krfu in Goritzi, Agencija kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev na Dunaju, Generalni konzulat kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Pragi in Bukarešti.

Častni konzulati. Konzulati kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev: v Belgiji: Louvain (K = konzul), Anvers (K), Liège (K); v Grčiji: Pirée (GK = generalni konzul), Corfou (VK = vice konzul), Kante (VK), Patras (VK); na Danskem: Kopenhagen (GK); v Angliji: Manchester (K), Bradford (K), Malte (K), Sydney (K), Melbourne (K), Bristol (K), Glasgow (K); v Italiji: Rim (GK), Milan (GK), Turin (GK), Genova (GK), Benetke (K), Florenca (K), Brindisi (K), Bari (K), Palermo (K), Reggio de Calabre (K), Catane (K); na Norveškem: Christiania (GK); na Portugalskem: Lisabona (GK), Porto-Oporto (K); v Rumuniji: Braila (K), Bukarešta (GK); v Franciji: Pariz (GK), Bordeaux (K), Lyon (VK), Lille (K), Marseille (GK), Nizza (K); na Nizozemskem: Amsterdam (GK), Rotterdam (K); v Ameriki: New York (GK); v Švici: Genève (K); na Švedskem: Stockholm (GK), Norrköping (K); na Španskem: Barcelone (K), Valence (K); Češkoslovaška: Praga (GK).

Kraljevsko srbske pooblašene trgovinske agencije v inozemstvu. 1. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija Geneva, šef Nikola Petrović, generalni konzul. — 2. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v Rimu s filijalama v Milanu in Neapolju, šef Vojislav Petković, trgovinski agent. — 3. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v Gjenevi, šef Stevan Brkić. — 4. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v Londonu, šef Čeda Mijatović. — 5. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v Čikagu, šef Jovan Milošević. — 6. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v New Yorku. — 7. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v Marseille, šefi: Ljubomir Mihajlović, čin. dr. Emanuel Lesić. — 8. Kraljevsko srbska pooblašena trgovinska agencija v Solunu. — Lastnik: Beogradska Zadruga.

Na naslov sl. ravnateljstva drž. željeznica, Zagreb.

Malo iza sloma bivše monarhije uveden je izmedju Ljubljane i Karlovca 3 puta dnevno direktan vlak sa direktnim kolima i osobljem. Ovaj se je promet razvijao na sveopće zadovoljstvo, koli glede točnosti kretanja, toli glede čistoće u vagonima, rasvjete i loženja. To potražuje sve do nedavno, kad bijaše ljubljansko ravnateljstvo napušteno je kreirano jedno samo ravnateljstvo drž. želi, u Zagrebu.

Na žalost nastupom ove promjene ukinut je ovaj ugodni 3 puta dnevni spoj medju spomenutim gradovima te uveden opet po najgorem madžaronskom sistemu jedan jedini vlak Karlovac—Bubnjarci, a iz Ljubljane samo do Novog Mesta, resp. Bubnjarci — kao da nisu skinjenjem rob-skih lanaca pale i granice izmedju Hrvatske i Slovenije! Vozni red ovog vlaka tako je nezgodan, skandalozan in nečuvan, da mora ogorčiti najskromnijeg čovjeka.

Mi, putujuće općinstvo, moramo si dopustiti slijedeći vozni red: Odl. iz Karlovca 2.20 posl. p., dol. u Bubnjarcie oko 4 sata posl. p. Tu prestaje svijet i valja čekati u ovoj mračnoj, neloženoj, zabitnoj, prljavoj i smrdljivoj stanici do 4 sata drugog dana u jutro za nastaviti put u Ljubljano. — Iz Ljubljane kreće vlak oko 8 sati uveče, dolazi u Novo Mesto oko ponoći, gdje ostaje čitavu noć čekati, da krene opet drugog jutra u 4 sata prema Karlovcu.

Nema izgovora za to nikogoj, jer ugljena se time ništa ne prištedi, da obratno, još više se ga potroši, jer se strojevi preko noći ohlade in para padne. Personal pako može ovu kratku prugu lako izdržati, kako je pokazala prošlost.

Ova nepravda je nesnosna i više po remeduri. Da bi ona gospoda, koja je stvorila ovaj sramotni i općinstvo u lice bijući vozni red, imala tjeđno samo jedanput praviti ovo putovanje iz Karlovca u Ljubljano i obratno, kao pisac ovog članka, uvjereni smo, da bi odmah stvorili drugi vozni red.

Najžalostnije kod svega toga je, da se nitko radi ove nepravde ne tuži, pa općinstvo šuti, čeka i trpi. Ni grad Ljubljana, niti Karlovac, niti jedna ili druga trgovačka komora u Zagrebu ili Ljubljani, niti koja korporacija ili osobnost se ne diže. Zato propćujemo sl. ravnateljstvu državnih željeznica u Zagrebu, da nam je dosta, te ga pozivljemo, da stvori bezodvlačno i sporazumno sa željama putujućeg općinstva novi vozni red na pruzi Karlovac—Ljubljana. Putnici.

Izšla je knjižica:

„Primate tatu!“

Splošen umljiv pouk, kako se hudo delci sedanjega časa love in kako se ne love,

Uvod pravi:

Po svetu hodijo tatovi vsekrižem. Ta knjižica naj gre iz rok v roke, da se ne bo kdo zmotil in napačnega prijel, ampak da bo vsak pravega pogodil.

Gospodarstva.

g **Čilski soliter**. V Ljubljani, Miklošičeva ulica, 8-II, se nahaja pisarna »Delegacije proizvajalcev čilskega solitra za kraljestvo SHS«. Vodi jo kot poddelegat (za Slovenijo) kmetijski strokovnjak dipl. agr. A. Jamnik, glavni delegat in osrednji urad te delegacije pa je v Belgradu. Ta ustanova se ne peča z nikako trgovino, temveč je njen namen le, da daje vsakomur brezplačni pouk o najboljši porabi bodisi hlevskega, bodisi umetnega gnojila. — Kdor želi, da se mu tudi vsa tiskana navodila in poučni spisi brezplačno dopošiljajo, naj javi svoj naslov ljubljanski pisarni omenjene delegacije.

Aprovizacija.

a **Splošna gospodarska zadruga za Slovenijo v Ljubljani** bo z dnem 3. februarja delila svojim članom mast, olje, kis, mlo, kavo in šibice (vžigalice). Mast se bode oddajala: samcu pol kilograma, kdor ima svoje gospodinjstvo 1 kg, do 2 oseb 2 kg, do 4 oseb 3 kg, do 6 oseb 4 kg in čez 6 oseb 5 kg. — Olje se bo delilo na izkaznico pol litra, kis 1 l, mlo in kava v poljubni množini, šibice 1 zavitek. Vrstni red: Dne 3. febr. od član. štev. 1—200; dne 4. od štev. 201—400; dne 5. od štev. 401—600; dne 6. od štev. 601—800; dne 7. od štev. 801—1000; dne 10. od štev. 1001—1400. Ob tej priliki bode vsak član dobil pri blagajni tudi nakupno knjižico. — Načelstvo.

a **Prodaja krompirja**. Ker ima mestna aprovizacija v zalogi še nekaj vagonov krompirja, ga bo oddajala strankam v skladišču pri Mühleisnu po sledečem redu: Iz I. okraja dne 3. febr., iz II. okr. dne 4. febr., iz III. okr. dne 5. febr., iz IV. okr. dne 6. febr., iz V. okr. dne 7. febr., iz VI. okr. dne 9. febr., iz VII. okr. dne 10. febr., iz VIII. okr. dne 11. febr., iz IX. okr. dne 12. febr., iz X. okr. dne 13. febr. Kilogram krompirja stane 1 K 50 v.

a **»Samopomoč« v Ljubljani**. Z dnem 3. februarja se začne z novo razdelitvijo živil in drugih potrebščin. Izrečno se opozarjajo člani, da se morajo točno ravnati po določenem vrstnem redu, ker

se na zamudnike ne bo moglo več ozirati. Prodajalo se bo: mast in ješprenj (po 1 kg na osebo, največ 6 kg na člana [obitelji]), kaša (po 1 kg na člana [obitelji]), sol (1 kg na osebo; največ 3 kg za člana [obitelji]), podplate (na 1—2 osebi povprečno 40 dkg, na 3—5 oseb povprečno do 1 kg, 6 in več oseb do 1½ kg), slivovko in rum (po 1 l na člana), sveče (do 2 kosa na člana); dalje bo dobiti sorazmerno po številu družinskih članov: ječmen, fižol, jajca, fige, cikorijski čaj, vžigalice, pralno milo in kis. Vrstni red je sledeči: št. 1—300 v torek dne 3. februarja; št. 301—600 v sredo dne 4. februarja; št. 601—900 dne 5. februarja; št. 901—1200 dne 6. februarja; št. 1201 do 901—1200 dne 6. februarja; št. 1201 do 1500 dne 7. februarja; št. 1501—1800 dne 9. februarja; št. 1801—2100 dne 10. februarja; št. 2101—2400 dne 11. februarja; št. 2401—2700 dne 12. februarja; št. 2701 do 3000 dne 13. februarja. — Razdeljevanje se vrši od osme do polenajste; popoldne od druge do polpete. — Moka pride na vrsto pri prihodnji razdelitvi po 15. februarju. — Člani, ki niso poravnali vseh doslej zapadlih deležnih obrokov, so pri razdelitvi živil izključeni. Priporočati je, da plačajo zamudniki po možnosti vse ostale deležne obroke, da se pisarni olajša delo, ki ga povzroči plačevanje posameznih obrokov. — Steklenice in vrečice (papirnat ali iz blaga) je prinesiti vselej s seboj!

a Obnovitev ubožne akcije s črko A in B. Ker so izkaznice ubožne akcije A in B, katere imajo stranke že v rokah, popolnoma raztrgane, tako da nanje sploh ni več pisati mogoče, se bodo strankam, ki imajo izkaznice A- in B-akcije natisnile na nove izkaznice za cenejšo prehrano črko A ali B. Pomni se pa, da ta ubožna akcija ni v nikakoli zvezi z akcijo za cenejšo prehrano, temveč se v novo ubožno akcijo

A in B sprejmejo le največji reveži, ki so brez rednih dohodkov. Samostojni obrtniki, dalje uradniki, javni nastavljeni in drugi, ki prejema nove draginske doklade, se v ubožno akcijo črke A ali B sploh ne sprejemajo. Ker pa je v prejšnji ubožni akciji črke A in B tudi precej takih, ki so si med vojno kolikor toliko opomogli, tako da jih danes ni več mogoče smatrati revežem, bo dobil na izkaznico za cenejšo prehrano natisnjeno črko A ali B le tisti, ki je brez vsacega premoženja in brez redne plače, ali 2., ki ima le majhno dnevno, tedensko ali mesečno plačo pa veliko nepreskrbljenih otrok, 3. vdove, ki so navezane le na redno vojaško ali civilno podporo, in 4. vojni invalidi brez zaslužka. Kdor ni v pravem pomenu besede revež — naj se torej nikar ne sili v to akcijo A in B, ki je namenjena le za prave reveže. Kdor pa s svojimi dohodki lahko vsaj za silo izhaja, tega ni mogoče smatrati revežem. Kdor pa bi po zvijači bil sprejet, bo kaznovan od državnega urada zoper verižnike z zaporom do 6 mesecev in z globo do 20.000 K. Vsaka stranka mora prinesiti s seboj izkaznico A in B in pa izkaznico za cenejšo prehrano. Stranke se sprejemajo od 8. do 12. ure na magistratu, Galetova hiša pritličje in sicer: Iz I. okraja dne 4. februarja, iz II. okraja dne 5. febr., iz III. okraja dne 6. febr., iz IV. okr. dne 7. febr., iz V. okraja dne 9. febr., iz VI. okr. 10. febr., iz VII. okraja 11. febr., iz VIII. okraja 12. febr., iz IX. okraja 13. febr., iz X. okraja dne 14. febr. 1920.

a Prodaja loja na novo ubožno akcijo A in B. Vsaka stranka, kateri se natisne na izkaznico za cenejšo prehrano črka A ali B, dobi takoj v vojni prodajalni 1 kg loja, ki stane 15 K. Loj se plača na magistratu, Galetova hiša, II. nadstropje.

JUGOSLOVANSKA KNJIGARNA V LJUBLJANI PRIPOROČA:

12 slovenskih pesmi za razne prilike tekom cerkvenega leta. Dvoglasno z orglami ali za mešani zbor zložil Anton Foerster, op. 130. Založila Jugoslovanska knjigarna. Tiskali J. Blasnik nasledniki, Ljubljana. Cena 7 K 20 v.

Z veseljem smo sprejeli božični dar našega neutrudljivega delavnega starosta cerkvenih skladateljev. Kako prav bo prišla ta zbirka zlasti manjšim zborom po deželi, ki se ne upajo ali ne morejo lotiti »modernih« cerkvenih skladb. Tu je vse tako preprosto, nič iskanega, a vendar lepo, za kar nam jamči že ime slavnostnega g. skladatelja. Pesmice so zbrane za razne prilike: ena adventna, božična, posna, velikonočna, binkoštna, ena v čast presv. Trojici, presv. Srcu Jezusovemu, dve obhajilni, ljubka romarska, pred Najsvetejšim, po blagoslovu. Tisk je za sedanje razmere kar izvrsten. G. skladatelja, ki je kljub častitljivi starosti še tako duševno čil, pa prosimo, naj nas kmalu zopet razveseli s kakim glasbenim darom iz daljnega Novega mesta. — L. A.—h.

Bučarjeva Zgodovina starega veka za nižje razrede srednjih šol in za meščanske šole.

V tej knjigi, ki je ravno izšla, je nalepljen listič, za katerega bo dala Jugoslovanska knjigarna, slike, ki spadajo h knjigi. Slike še niso izšle in bo knjigarna, ko bodo slike na razpolago, naznala vsem zavodom, v katerih se knjiga uporablja in tudi v časopisih, kedar naj se lističi predložijo v svrhu oddaje h knjigi spadajočih slik. Mnogi dijaki so namreč ta listič napačno razumeli in že sedaj zahtevajo h knjigi spadajoče slike. Da torej ne bo kakih pomot, naj ostanejo lističi v knji-

gi tako dolgo, da založništvo naznani, kedar se bo sešitek s slikami oddajal. Knjiga stane 19 K 20 v. z vsemi dokladi vred.

Izgubila je neka gospodična na poti z Mestnega trga na kolodvor — najbrž na električni železnici iz denarnice 2000 K, ki niso bile niti njena lastnina. Pošten najditelj se prosi, da naznani to našemu uredništvu.

Komur je znano, kaj je s Frančiškom Kraljič, ki je od 1. 1915. služil v domobr. polku št. 27 kot enoleten prostovoljec, blagovolji naj sporočiti župnemu uradu Marij. oznanj. v Ljubljani.

Gospod išče meblovano mesečno sobo. Naslov pove upravništvo lista.

Samo še 2 dni.

Dobrodelna efektna loterija

društva »Dobrodelnost« v Ljubljani

o karist sirot, s.pcep, invalidov in hiralcev. 1312 dob.fkov o skupni vrednosti 80.000 K.

Glavni dobiček o vrednosti 20.000 kron.

Srečka 2 kroni. Srečka 2 kroni.

Srečke se naročajo v loterijski pisarni v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10.

Zrebanje bo 3. febr. 1920 ob 6. uri zvečer.

Samo še 2 dni.

Imate bolečine? V obrazu? V cellem telesu? Vaše mišice in živci Vam odpovedujejo? Poizkusite pravi Fellerjev Elza-fluid! Bodete se čudili! 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici 27 K.

Ali trpite na počasni prebavi? Na slabem apetitu? Zaprtju? Proti temu pomagajo prave Fellerjeve Elza-kroglice! 6 škatlic 12 K. Prava želodec okrepujoča švedska tinktura 1 steklenica 19 K. — Omoč in pošnina posebej, a najceneje. — Eugen V. Feller, Stubica donja, Elza trg št. 134, Hrvatska. A

Spremljela se takoj dve služkinji, prava kot sobarica, druga pa vsa hišna dela, proti dobri brani in plači Emonska cesta 8, II. nadstr.

Naprodaj je napol krita kočija, popolnoma v dobrem stanu, na tri peresa ter eleg.

sani. Naslov v upravništvu Slovencev pod št. 422.

ŽENITEV. Mlad gostilničar in trgovec z 200.000 K vrednim premoženjem želi v svrhu ženitve znanja z gospodično ali vdovo brez otrok v starosti 22—28 let, katera bi imela nekoliko premoženja in bila lepe preteklosti. — Le resno ponudbe s sliko pod »BODOČA SREČA« na upravo tega lista. — Tajnost se strogo jamči. 421

Išče se vestna in zanesljiva gospa ali gospodična k večim otrokom. Znat mora samostojno šivati. Plača in oskrba dobra. Starost od 25 do 35 let. Ponudbe na upravništvu pod samostojnost 300. 231

Veliki slovenski spisovnik

zbirka pisem, listin in vlog za zasebnike, trgovce in obrtnike, sestavljen Henrik Podkrajšek, profesor na kr. drž. obrtni šoli v Ljubljani, je ravno izšel. Cena K 24.— Priročna knjiga, katera je neizogibno potrebna za pisemski promet za vsakega vseh življenjskih duh. Naroči se lahko v vseh knjigarnah, ali pa pri založniku Ignac pl. Kleinmayr & Fed. Samberg, Ljubljana Kongresni trg 2.

Vrtnar

28 let star, neoznjen, zmožen voditi najmodernejši vrt, z večletno prakso in dobnimi priporočili želi sprejeti službo pri kakšni graščini ali v večjem vrtnarskem podjetju v mestu. — Cenjene ponudbe pod »Vrtnar« na zastopstvo Slovenskih novih Ivo Sušnik, Maribor, Grajska ulica 15. 367

Cigaretni papir

sledeče vrste: Golub, Club, Abadie, in Samum priporoča na debelo »URANUS-PAPIRNIC«, Ljubljana, Mestni trg 11. 418

Čisto nova, napol krita

kočija na 4. peresih in koleselj

na 2 peresih je naprodaj. Več se poiže pri g. Francu Pirnat, kol. mojster Jarše, p. Domžale.

„Družinska pratika“

za leto 1920.

Cena 2 K, po pošti 2 K 20 vin.

Brez posebnega obvestila.

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresujočo vest, da je naš srčnoljubljeni, nenadomestljivi in predobri oče, ozir. sin, brat, svak, in stric, gospod

Valentin Scagnetti

arhitekt, mestni stavbenik, tovarnar, posestnik in načelnik zadruga stavbenikov v Sloveniji i. t. d.

danes, dne 31. t. m. ob 2. uri popoldne po dolgi, mučni bolezni previden s tolažili sv. vere, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek, dne 2. svečana ob pol 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Šelenburgova ulica št. 6, na pokopališče k Sv. Križu. Priporočamo ga v blag spomin!

V Ljubljani, dne 31. januarja 1920.

Valerija, Zdravko, Roman
otroci.

Ana Scagnetti,
mati.

Franc in Karel,
brata.

Rozalija Kunej, Katarina Tomažič,
sestri

Margareta Scagnetti, Ivana Scagnetti,
svakinji.

Vsi ostali sorodniki.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

K 2 letni dekle ali starša ženska, dan. Dobra hrana in plača. Vpraša se naj: Tobačna ul. št. 5, I. nadstropje, levo.

Zenitna ponudba.

Mlad trgovsko izobražen gospod, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodino ali vdovo brez otrok, ne nad 28 let staro. Prednost imajo tje vplejano trgovino ali gostilno. Le resne ponudbe s sliko, katera se vrne, naj se vpošlje pod šifro »Jadrana« na upravo lista. Tajnost zajamčena.

Amerikanski denar!

Ker grem v nekaj dneh v Zagreb, posredujem za ameriške denarje pošiljke. Bančna nakazila sprejema z naročili: Gospodarska pisarna dr. Ivan Černe, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6.

Pomanjkanje mila in sode

ne opazi, kdor kupi pralni prašek »Carrara« ali »Wäschermädel«. Dokler je zaloga, se bo prodajalo v skladišču predilnice št. 3 v poljubni množini, najmanj 50 zavitkov »Wäschermädel« v kartonih ali pa »Carrara« po velikosti zaboja brutto za netto. Pralni prašek je glasom izvedeniškega mnenja preizkušeno dobro blago. Poizvedbe v Zadrugi centrali Miklošičeva cesta št. 6 vsak dan od 9 do 10 dopoldne.

Naročajte »Slovenca«!

Brez posebnega obvestila.

Matilda Zalta roj. Bäckerjeva, 51 in Erna naznanjajo v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov srcepretrsujočo vest, da je njih srčno ljubljeni, nepozabni oče, oziroma stari oče in tast, gospod

Ludovik Bäcker

elektrikar v p.

po kratki mučni bolezni preminul v 70. letu starosti mirno preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika bo v nedeljo dne 1. februarja t. l. ob 4. uri popoldne iz Gospodarske ceste na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, 30. jan. 1920.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Levko Demšar, mestni uslužbenec naznanja v svojem imenu in v imenu svojih otrok pretržno vest, da je njegova ljubljena nepozabna soproga, oziroma mati, gospa,

Helena Demšar

včeraj po dolgi mučni bolezni mirno preminula. Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo dne 1. svečana ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Glinca - Ločni-karjeva ulica št. 207 na pokopališče na Glincah. V Ljubljani, dne 31. januarja 1920.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Brez posebnega obvestila.

Antonija Grum naznanja v svojem imenu in v imenu otrok pretržno vest, da je njen srčno ljubljeni soprog oziroma oče, stari oče, tast in stric gospod

Janez Grum

danes dne 31. januarja po dolgi mučni bolezni mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v ponedeljek dne 2. svečana ob 2. uri popoldne iz hiše žalosti Radeckega cesta 24, na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1920.

Mestni pogrebni zavod.

Pozor! Lovci Pozor!

Strychnin ima v zalogi

drogerija A. KANC, oblastveno konc. oddaja strupa. Ljubljana, Zidovska ulica št. 1.

Kupujem opeko

Ponudbe se naj izvolijo poslati na Blocknerjevo anončno ekspedicijsko, Zagreb, Jurjevska ul. 31 pod šifro »Opeka 765«.

Dr. ALOJZIJ ŠLECHTA

je otvoril po mnogoletnem zdravniškem delovanju v tu- in inozemskih bolnicah zdravniško prakso in ordinira za kirurške in vse splošne bolezni. Ljubljana, Dvorni trg, št. 1 (Nasproti Nar. kavarne) od 10.-12. in 3.-4. ure.

Vreče

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno ter plačuje najbolje trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Lepa bukova drva

žagana, cepljena cela in v vsaki množini dostavljena na dom po 35 vin. kilogram prodaja Kveder, Poljanska cesta 19 na dvorišču.

Pri elektrarni Fala v Fali ob Dravi je ca 100 m³

mehkih drv

(odpadki pri žaganju) in ca 5 vagonov

žagovine

prodati. Cenjene ponudbe so staviti na elektrarno Fala.

Pri elektrarni Fala v Fali ob Dravi sta napredaj

2 majhna konja (belca)

eden 6 letni pastuh in eden 10 letni skopljeneč, hodita in vlečeta dobro. Cenjene ponudbe z navedbo cene so staviti na elektrarno Fala.

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi oljnatih portretov na platno izvršuje umetniško po vsaki fotografiji Davorin Rovšek prvi fotografski in povečevalni zavod Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 34 a.

DRVA

suha, mehka in trda, žagana in cepljena, dobavi in pripelje na dom Srebotnjak Kolodvorska ul. 31.

Podružnica centralne uprave za trgovski promet z inozemstvom v Ljubljani išče

Knjigovodjo

z večletno prakso. Zahteva se popolno znanje dvojnega knjigovodstva. Nastop takoj. Prošnjam je priložiti zadnje šolsko izpričevalo in izpričevalo o praktični sposobnosti.

Motor

za surovo alje, robljen, dobro uzdržen, od 25—30 H. P.

kupuje

»Danica« dd. za kemiške proizvode Koprivnica, Hrvatska.

Pohištvo

od priprostega do najfinejšega izdelka priporoča po solidni ceni FRAN ŠKAFAR, Ljubljana, Rimska cesta 16. Stambeno pohištveno strojno mizarstvo

VINO

Banaško, bizelsko, haloško, ljutomersko nudi M. Mišija, Poljčane.

Kupujem vsako množino kož od divjih zajcev ter plačujem po najvišji dnevni ceni.

6311 (30) IVAN BERNIK klobučar v Višnji gori.

POZOR!

Pomaranče limone

ima vedno v zalogi Marija Stele, Pogačarjev trg.

Frezo, skobelnik,

mizno okrožno žage in leseno strugalno mlze proda takoj Električna družba Ledence, Korosko. Zglasiti se za ogled in pogajanja pri Jožetu Arnež, pošta in postaja Ledence.

Tehničnega dopisnika

za dopisovanje v slovenskem (srbohrvaškem) in nemškem jeziku sprejme čim preje v službo

Jurija grofa Thurnskega jeklarna na Ravnah

(Guštanj-Ravne, Korosko.) Ponudbe z navedbo točnih podatkov o dosedanjem službovanju in o jezikovni in strokovni usposobljenosti ponudnikov naj se vpošljejo ravnateljstvu do 15. februarja 1920, prilože naj je se prepis izpričeval.

Mlini in žage

Svicaška svilena sita

Ing. Alojzij Dostal, Gradec, Maifredygassee št. 1

Gurte za gonilna jermena. — Turbine za vse vodne razmere. — Transmisijske naprave.

Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani namerava zgraditi v Ljubljani na stavbišču ob Aleksandrovi cesti, nasproti Narodnega gledališča **uradno poslopje** in razpisuje v svrhu pridobitve stavbenih načrtov

javen natečaj

z omejitvijo na udeležbo arhitektov, ki prebivajo v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev ali pa prebivajo v inozemstvu, morajo pa biti Jugoslovanske narodnosti.

Določa se, da je osnutek v smislu rarisnega programa in pogojev izdelati v skicah v merilu 1 : 200.

Doba izročitve osnutkov je določena do 12. ure popoldne 31. marca 1920 na naslov: **Trboveljska premogokopna družba v Ljubljani**. Knafljeva ulica št. 13 v zapečatenih ovojih, označenih z geslom v smislu razpisanih pogojev.

V presojevalno komisijo izvoljeni so sledeči: Ing. A. Klinar, gradb. direktor za Slovenijo, kot predsednik; Arh. Jan Duffe, mest. gradb. nadsvetnik v. p. kot podpredsednik;

Ing. J. Foerster, prof. obrtne šole, kot član komisije; Ing. M. Pirnat, dvorni svetnik; Ing. M. Prelovšek, mest. gradb. nadsvetnik; Ing. S. Radnai, ravnatelj Trboveljske premogokopne družbe Dr. M. Zarnik, mag. ravnatelj, vsi stanujoči v Ljubljani.

Za osnutke, ki jih bo presojevalna komisija spoznala za najboljše, so sledeče nagrade:

I. darilo v znesku	K 10.000—
II. " " "	K 6.000—
III. " " "	K 4.000— (jug. kron)

in poleg tega še nadaljni dve nagradi, vsaka po K 2000— za evetualni nakup dveh osnutkov, katera sicer nista bila odlikovana, vendar pa od presojevalne komisije v nakup priporočena.

Za izgotovitev konkurenčnih osnutkov potrebni pripomočki razpisni pogoji in drugi podatki se dobivajo poštne pošto pri Trboveljski premogokopni družbi v Ljubljani, Knafljeva ul. št. 13.

Francosko-jugoslovanska komercijalna družba
Paris. Zagreb.

Velika reklamna prodaja finega francoskega toiletnega mila

le 4 dni

Toiletno milo od 5 K do 35 K. Kolinska voda 70° garantirana.

Razstava in prodaja v drogeriji »Adrija«, Selenburgova ulica 5.

Na debelo posebne cene.